

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1. Produktidentifikator**

Navn på stoffet	Polyvinylbutyral
Handelsnavn på stoffet	Mowital
Identifikasjonsnummer	68648-78-2 (CAS-nummer)
Registreringsnummer	-
Synonymer	Produktkvaliteter som dekkes av dette databladet, se nedenfor: * B 14 S, B 16 H, B 20 H, B 30 H, B 30 HH, B 30 T, * B 45 H, B 45 M, B 60 H, B 60 HH, B 60 T, B 75 H, * LP BX 860
Utgivelsesdato	07-Juni-2011
Versjonsnummer	04
Revisjonsdato	13-Oktober-2016
Overgår dato	15-Oktober-2014

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder	Kun for industriell bruk. Additiv/bindemiddel til primer. overtrekk. Lakk. Blekk.
Bruksområder som frarådes	Ingen kjente.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Leverandør:**

Firmanavn	Kuraray Europe GmbH
Adresse	Philipp-Reis-Str. 4 D-65795 Hattersheim Tyskland
Telefon	+49-69-305-85300
e-post	product-safety@kuraray.com
Kontakt, tekniske spørsmål:	+49-69-305-85729

1.4 Nødtelefonnummer +49-69-305-6418**AVSNITT 2: Fareidentifikasjon****2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Stoffet er vurdert og/eller testet for sine fysiske, helsemessige og miljømessige farer, og følgende klassifisering gjelder.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Dette stoffet oppfyller ikke kriteriene for klassifisering ifølge Direktiv 1272/2008/EØF, med endringer.

Oppsummering av farer	Støv kan irritere åndedretsveiene, huden og øynene. Den som eksponeres kan få rennende øyne, rødhet og ubehag. Frigjort støv kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste. Langvarig kontakt kan forårsake tørr hud.
-----------------------	--

2.2. Merkingselementer**Etikett ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer**

Inneholder:	Polyvinylbutyral
Farepiktogrammer	Ingen.
Signalord	Ingen.
Fareerklæring(er)	Produktet oppfyller ikke kriteriene for klassifisering.

Anbefalte forholdsregler

Forebygging	Bruk påkrevd personlig verneutstyr.
Svar	Ingen spesielle førstehjelpstiltak angitt.
Lagring	Lagres på et tørt område. Oppbevares i lukket beholder.
Deponering	Avfall og rester fjernes/avhendes i overensstemmelse med lokale forskrifter.

Tilleggsinformasjon om etiketter Ingen.

2.3. Andre farer

Finpartikler kan danne eksplosive blandinger med luft. This material does not ignite easily; however, feasible precautions against dust explosion are recommended. Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.

Stoff(er) som dannes under bruksforholdene

Ikke aktuelt.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoff

Generell informasjon

Kjemikalienavn	%	CAS-nr. / EC-nr.	REACH-registreringsnr.	INDEKS-nr.	Merknader
Polyvinylbutyral	>97,5	68648-78-2	-	-	
Klassifisering:	-	-	-	-	

Kommentarer til sammensetningen

Alle konsentrasjoner er angitt i vektprosent, unntatt hvis bestanddelen er en gass. Gasskonsentrasjoner er oppgitt i volumprosent. Den fullstendige teksten i alle H-setningene er vist i avsnitt 16. Polyvinylbutyral kan også ha CAS-nr. 63148-65-2.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Generell informasjon Ved illebefinnende kontakt lege (vis etiketten hvis mulig).

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Hvis støv fra materialet blir innåndet, må den gjeldende personen øyeblikkelig flyttes ut i frisk luft. Ring til lege hvis symptomene forverres eller vedvarer.
Hudkontakt	Vask av med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.
Øyekontakt	Ikke gni øyet. Skyll med vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.
Svelging	Skyll munnen. Ring Giftinformasjonsentralen umiddelbart hvis det er svelget store mengder.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kontakt med støv: Irritasjon av øyne og slimhinner. Hoste.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Stil til rådighet generelle, støttende tiltak og behandle symptomatisk.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

Generelle brannfarer Dette produktet er ikke brennbar. Produktet kan danne støv og akkumulere elektrostatiske ladninger som kan forårsake elektriske gnister (antenningskilde). Bruk egnede jordingsmetoder.

5.1. Sløkkingsmidler

Egnede sløkkingsmidler Vanntåke. Skum. Tørt pulver. Karbondioksid (CO₂). Vær forsiktig med bruk av brannslukkende midler for å unngå at det dannes luftbåret støv. Ta hensyn til ev. andre kjemikalier ved valg av brannsløkkingsmidler.

Uegnete brannsløkkingsmidler Bruk ikke konsentrert vannstråle da den kan splitte og spre ilden.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Unngå at det dannes støv – Fint støv, fordelt i tilstrekkelige konsentrasjoner i luften og i nærvær av antenningskilder, er en potensiell støvekspløsningsfare Ved brann kan det dannes helseskadelige gasser.

5.3. Informasjon for brannsløkkingspersonell

Spesielt verneutstyr for brannsløkkingspersonell Valg av åndedrettsvern ved brann: Følg bedriftens generelle forholdsregler. Bruk bærbart åndedrettsvern og heldekkende verneutstyr ved brann.

Særlige brannsløkkingstiltak Bruk standard brannslukkingsrutiner og vurder faremomentene ved andre involverte stoffer.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For personell som ikke er nødpersonell Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Bruk egnet, personlig verneutstyr.

For nødpersonell Se avsnitt 8 i HMS-databladet for anbefalinger om personlig verneutstyr.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Underrett kommuneingeniør/miljøsjef ved større utslipp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Unngå støvdannelse. Samle opp støv eller partikler med en støvsuger med HEPA-filter. Ikke bruk trykkluft ved rengjøring. Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnit Hvis du ønsker mer informasjon om personlig vern, kan du se avsnitt 8.
Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se avsnitt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering Minimer dannning og akkumulering av støv. Unngå betydelige avsetninger av materialet som kan bli luftbårne og danne antennelige støvskyer og som kan bidra til sekundære eksplosjoner, spesielt på horisontale flater. Det bør iverksettes rutinemessig opprydning og rengjøring for å sikre at det ikke samles støv på overflater i området. Tørt støv kan bygge opp statisk elektrisitet når det utsettes for friksjon under transport og blanding. Iverksett tilstrekkelige forholdsregler, som elektrisk jording og sammenkobling, ev. nøytral atmosfære. Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. - Røyking forbudt. Generell og lokal avtrekksventilasjon må være eksplosjonssikker. Unngå langvarig eksponering. Må bare anvendes på godt ventilerte steder. Bruk egnet, personlig verneutstyr. Følg yrkeshygienisk praksis. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Vask hendene etter bruk. Bruk arbeidsmetoder som minimerer støvdannelse. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet hvis det er fare for støveksplasjon.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter Oppbevares i originalbeholderen, tett lukket. Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares atskilt fra uforlidelige stoffer (se avsnitt 10 i SDS-et). Oppbevares i originalemballasjen. Oppbevares på et kjølig og godt ventilert sted. Oppbevares adskilt fra uforenelige kjemikalier. Les og følg produsentens anvisninger.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r) Additiv/bindemiddel til primer. overtrekk. Lakk. Blekk.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametre

Yrkesmessige eksponeringsgrenser

Norge. Administrative normer for forurensninger på arbeidsstedet

Komponenter	Type	Verdi	Form
Støv	TLV	5 mg/m ³ 10 mg/m ³	Innåndbart støv. Totalt støv.

Biologiske grenseverdier Det er ikke angitt eksponeringsgrenser for bestanddelen(e).

Anbefalte overvåkningsprosedyrer Ikke kjent.

Avledet nivå for ingen virkning (DNEL-er) Ikke kjent.

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC-er) Ikke kjent.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonsmessige kontrolltiltak Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling. Følg yrkeseksponeringsgrensene ovenfor for støvet. Ventilert etter behov for å kontrollere mengden av støv i luften. Bruk eksplosjonssikkert elektrisk utstyr hvis det luftbårne støvnivået er høyt.

Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

Generell informasjon Personlig verneutstyr bør velges i følge CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

Øye-/ansiktsvern Fare for kontakt: Bruk godkjente vernebriller.

Hudbeskyttelse

- Håndvern Det er god industriell helseøkt å minimalisere hudkontakt. Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt skal det brukes vernehansker.

- Annet Bruk egnede verneklær. Det er god industriell helseøkt å minimalisere hudkontakt.

Åndedrettsvern In case of inadequate ventilation or risk of inhalation of dust, use suitable respiratory equipment with particle filter (type P2).

Temperaturfarer Bruk egnede, termiske verneklær når det er nødvendig.

Hygienetiltak Må behandles i henhold til alle forskrifter vedrørende industriell hygiene og sikkerhetstiltak. Arbeidsklær og personlig verneutstyr må vaskes rutinemessig for å fjerne kontaminantene.

Miljømessig forebyggende tiltak Avgrens og hindre utslipp, og overhold nasjonale forskrifter om utslipp.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	Pulver.
Fysisk tilstand	Fast.
Form	Pulver.

Farge	Fargeløs.
Odør	Luktfri.
Odørterskel	Ikke kjent.
pH	Ikke aktuelt.
Smeltepunkt/frysepunkt	135 - 210 °C (275 - 410 °F)
Startkokepunkt og kokeområde	Ikke aktuelt
Flammepunkt	Ikke aktuelt.
Fordampningsrate	Ikke aktuelt.
Brennbarhet (faststoff, gass)	Brennbart støv.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser	
Eksponeeringsgrense – nedre (%)	Ikke kjent.
Eksponeeringsgrense – øvre (%)	Ikke kjent.
Damptrykk	Ikke aktuelt.
Damptetthet	Ikke aktuelt.
Relativ tetthet	1,1 (20°C) Omtrentlig.
Løselighet(er)	Ikke kjent.
Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann)	Ingen data tilgjengelig.
Selvantenningsstemperatur	> 380 °C (> 716 °F)
Nedbrytningstemperatur	Ikke kjent.
Viskositet	Ikke kjent.
Eksplosjonsegenskaper	Ikke kjent.
Oksideringsegenskaper	Ikke oksiderende. Ikke aktuelt.

9.2. Andre opplysninger

Støvekspløsjonsegenskaper

St-gradering 1

Molekylformel (C4H8O.C4H6O2.C2H4O)x

Prosent flyktig < 2,5 % w/w

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2. Kjemisk stabilitet	Materialet er stabilt under normale forhold.
10.3. Mulighet for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner kjent under tilstander for normalt bruk.
10.4. Forhold som skal unngås	Unngå støv i nærheten av antenningskilder. Må ikke eksponeres for varme, gnister eller åpen ild. Kontakt med ikke-kompatible materialer. Minimer danning og akkumulering av støv.
10.5. Uforenlige materialer	Sterkt oksiderende stoffer. Sterke syrer.
10.6. Farlige nedbrytingsprodukter	Karbonoksid.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Generell informasjon Støv eller pulver kan irritere åndedrettsveiene, huden og øynene.

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier

Innånding Støv irriterer luftveiene og kan forårsake hoste og pustevansker. Kan være skadelig ved innånding.

Hudkontakt Støvet kan irritere huden. Komponenter av produktet kan tas opp i kroppen gjennom huden.

Øyekontakt Støvet kan irritere øynene.

Svelging Kan være skadelig ved svelging.

Symptomer Støvet kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste. Direkte kontakt med øyne kan forårsake midlertidig irritasjon.

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet Forventes ikke å være akutt toksisk.

Etsing/irritasjon på huden Støvet kan irritere huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	Støvet kan irritere øynene. Den som eksponeres kan få rennende øyne, rødhet og ubehag.
Sensibilisering av luftveiene	Ikke klassifisert.
Hudsensibilisering	Ikke hudirriterende.
Mutagenitet på kimmceller	Ventes ikke å være mutagent.
Karsinogenitet	Ikke klassifisert.
Toksisitet for reproduksjonssystemet	Ikke klassifisert.
Toksisitet for bestemte målorganer etter én enkelt eksponering	Ikke klassifisert.
Toksisitet for bestemte målorganer etter gjentatt eksponering	Ikke klassifisert.
Aspirasjonsfare	Det foreligger ikke innåndingsfare, på grunn av den fysiske formen til produktet.
Opplysninger om blanding versus stoff	Ikke aktuelt.
Andre opplysninger	Allerede eksisterende hud- og åndedrettstilstander, inkludert dermatitt, astma og kroniske lungesykdommer kan bli forverret ved eksponering.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet	Produktet er ikke klassifisert som skadelig for miljøet. Dette betyr imidlertid ikke at store eller hyppige utslipp ikke kan ha skadelig eller farlig innvirkning på miljøet.
12.2. Persistens og nedbrytbarhet	Produktet forforventes ikke å være bionedbrytbar.
12.3. Bioakkumuleringsevne	Produktet forventes ikke å bioakkumulere.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (log Kow)	Ingen data tilgjengelig.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Ikke kjent.
12.4. Mobilitet i jord	Ikke kjent.
12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.
12.6. Andre skadevirkninger	Ikke kjent.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder	
Restavfall	Elimineres i overensstemmelse med lokalt lovverk.
Forurenset emballasje	Elimineres i overensstemmelse med lokalt lovverk.
Avfallskode, EU	07 02 13 Avfallskoder bør fastsettes av brukeren, basert på produktets tiltenkte anvendelse.
Deponeringsmetoder/informasjon	Elimineres i overensstemmelse med lokalt lovverk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR	14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.
RID	14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.
ADN	14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.
IATA	14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.
IMDG	14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.
14.7. Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i Marpol og IBC-koden	Ikke aktuelt.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-forskrifter

Forskrift (EU) nr. 1005/2009, om stoffer som bryter ned ozonlaget, vedlegg I og II med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 850/2004, om persistent, organisk forurensning, vedlegg I med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 1 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 2 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 3 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg V med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 166/2006 vedlegg II, Register over utslipp og transport av forurensende stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH, artikkel 59(10) Kandidatliste som for tiden er utgitt av ECHA.

Ikke oppført på liste.

Autorisasjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006 REACH annekse XIV, Stoffer som krever godkjenning, med endringer

Ikke oppført på liste.

Bruk og restriksjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH annekse XVII: Stoffer med restriksjoner på markedsføring og bruk, med endringer

Ikke oppført på liste.

Direktiv 2004/37/EU: Vern av arbeidstakerne mot fare ved å være utsatt for kreftfremkallende eller mutagene stoffer på arbeidsplassen, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre EU-forskrifter

Direktiv 2012/18/EU om store ulykkesfarer som omfatter farlige stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre forskrifter

Produktet er klassifisert og merket i henhold til EF-forskrifter eller respektive nasjonale lover. Dette sikkerhetsdatabladet er utformet i samsvar med kravene i EU-forskrift nr. 1907/2006, med tillegg.

Nasjonale forskrifter

Følg nasjonalt regelverk for arbeid med kjemiske stoffer.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over forkortelser

DNEL: Derived No-Effect Level (Avledet nivå for ingen virkning).

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (Forventet konsentrasjon uten virkning).

CLP: Forskrift nr. 1272/2008.

PBT: Persistent, bioaccumulative, toxic (Langsomt nedbrytbart, bioakkumulerende og toksisk).

vPvB: Svært persistent og svært bioakkumulerende.

Referanser

Ikke kjent.

Informasjon om evalueringsmetoden som førte til klassifiseringen av blandingen

Klassifiseringen m.h.t. helse- og miljøfare er utledet med en kombinasjon av beregningsmetoder og testdata, hvis tilgjengelig.

Fullstendig tekst i alle H-erklæringer som ikke er skrevet fullstendig under avsnitt 2 til 15

Ingen.

Opplæringsinformasjon

Følg opplæringsanvisningene når du håndterer dette materialet.

Utfyllende opplysninger

Dette stoffet er klassifisert, basert på testdata for fysiske farer. Klassifiseringen for helse- og miljømessige farer er utledet fra en kombinasjon av beregningsmetoder og testdata, hvis slike finnes. Se avsnitt 9, 11 og 12 for detaljer. Dette helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad er endret i følgende seksjoner: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16

Ansvarsfraskrivelse

Disse opplysningene er gitt uten noen form for garantier. Disse opplysningene er etter vår oppfatning korrekte. Opplysningene bør brukes til å danne en egen, uavhengig oppfatning av hvilke metoder som er egnet til å beskytte arbeiderne og miljøet. Kuraray kan ikke forutse alle bruksforhold som denne informasjonen og det tilhørende produktet eller produkter fra andre produsenter, i kombinasjon med dette produktet, brukes under. Det er brukerens ansvar å sørge for sikre forhold for håndtering, lagring og deponering av produktet, samt å ta på seg det juridiske ansvaret for tap, personskade, skade på eiendom eller utgifter som følge av feil bruk. Informasjonen i dette databladet ble skrevet med utgangspunkt i den beste kunnskapen og erfaringen som finnes på nåværende tidspunkt.